

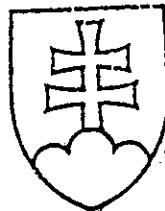
Rada SR pre rozhlasové a televízne vysielanie
Nám. SNP č. 12, Bratislava

DOŠLO DŇA: 13.11.1998

ČÍSLO:
AKO

členov: 1x Prv

Pracovník: 1x predsedca



7 S Ž 21/98

1X RKE
1X Pgdr ROZSUDOK

1100 (zaplatenie)

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Sergeja Kohuta a členov JUDr. Eleny Kováčovej a JUDr. Jozefa Hatapku v právnej veci navrhovateľky Markíza-Slovakia, spol. s r.o., Blatné 334 proti odporkyni Rade Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie, Nám. SNP č. 12, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie odporkyne číslo 19/97 z 10.decembra 1997 potvrzuje.

Navrhovateľke náhradu trosk konania nepriznáva.

Navrhovateľka je povinná zaplatiť súdny poplatok vo výške 1000 Sk na účet Najvyššieho súdu SR do troch dní.

odvodnenie:

Odporkyňa rozhodnutím č. 19/97 z 10.decembra 1997 užila navrhovateľke za porušenie povinností vyplývajúcich z ust. § 6 ods. 1 písm. d/, § 6 ods. 2 písm. a/, b/ zákona č. 468/1991 Zb. o prevádzkovani rozhlasového a televízneho vysielania v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon), § 2 ods. 1 písm. d/ zákona č. 220/1996 Z.z. o reklame a licencnej podmienky uvedenej v časti IV/14ab, v bode 3 rozhodnutia č. T/41/RZL/38/96 z 1.8.1996, ktorým bola vykonaná zmena licencie č. T/41, pokutu vo výške 2 000 000 Sk z dôvodov

podľa § 20 ods. 5 písm. c/ zákona, pretože nebola vykonaná náprava v zmysle predchádzajúcich upozornení a došlo k opäťovnému porušeniu zákona.

Proti tomuto rozhodnutiu podala navrhovateľka podľa § 21 opravný prostriedok (návrh na preskúmanie), označený ako odvolanie, ktorým sa domáhala zrušenia napadnutého rozhodnutia s odôvodnením, že si nie je vedomá odvysielania skrytej reklamy alebo otvorenej reklamy vo svojich reláciach, ktoré nemajú charakter nepravdivého vysielania alebo vysielania skrytej reklamy. Uviedla, že okamžite po upozorneniach zo strany odporkyne - Rady Slovenskej republiky pre rozhlasové a televízne vysielanie (ďalej len "rada") reagovala na konkrétné upozornenia a v prípade opodstatnenosti upozornenia stiahla relácie s okamžitým účinkom z ďalšieho vysielania.

Odporkynia navrhla rozhodnutie o uložení pokuty potvrdiť. Poukázala na uznanie porušovania zákona navrhovateľkou v piatich z celkových jedenástich bodov. Poukázala aj na to, že na svojom zasadnutí 2.12.1997 sa podrobne zaoberala monitoringom vysielania jednotlivých relácií a programových doplnkov a vzhľadom na počet a charakter nedostatkov usúdila, že nemožno hovoriť o náhodne sa vyskytujúcej či neúmyselnej chybe.

Najvyšší súd SR ako súd vecne príslušný (§ 246 ods. 2 písm. b/ OSP) preskúmal na pojednávaní napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo.

Z obsahu predloženého spisového materiálu zistil, že rada dňa 16.9.1997 pod číslom 1067/97 a dňa 8.10.1997 pod číslom 1224/97 upozornila navrhovateľku na konkrétné porušenia príslušných ustanovení zákonov (zákona o prevádzkovani rozhlasového a televízneho vysielania a zákona o reklame) a na porušenie licenčných podmienok.

Monitorovaním vysielania televíznej stanice TV Markíza - navrhovateľky - v dňoch 1.10., 13.10., 15.10., 17.10., 20.10.,

7 SŽ 21/98

22.10., 23.10., 6.11., 11.11., 18.11., 19.11., 24.11. a 25.11. 1997 rada - odporkyňa - zistila, že náprava v zmysle upozor- tení zo 16.9.1997 a z 8.10.1997 nebola vykonaná a došlo k opä- tovnému porušeniu ustanovení § 6 ods. 1 písm. a/, § 6 ods. 2 písm. a/, b/ zákona č. 468/1991 zb. a § 2 ods. 1 písm. d/ zákona č. 220/1996 z.z. a licenčnej podmienky uvedenej v časti IV/14 ab, v bode 3 v znení zmeny vykonanej rozhodnutím rady č. T/41/RZL/38/96.

Odôvodnenie rozhodnutia rady (odporkyne) vymedzilo skut- kovo a právne jedenásť porušení zákona.

Predmetom súdneho preskúmavacieho konania bolo posúdenie, či pri televíznom vysielaní navrhovateľky v dňoch monitorova- nia došlo k vytýkaným porušeniam zákona a ak došlo, či išlo o tak závažné porušenia, ktoré odôvodnili uloženie pokuty na hornej hranici zákonného rozpätia, stanovenom v ust. § 20 ods. 5 písm. c/ zákona.

Podľa odôvodnenia preskúmavaného rozhodnutia k porušeniam zákonov a licenčných podmienok došlo pri odvysielaní nasledov- ných relácií: 1/ Ligy majstrov 22.10.1997, 2/ Motorámy 1.10. a 15.10.1997, 3/ Speváckeho festivalu Nubira 13.10.1997, 4/ Upú- tavky na vysielanie Veľkej ceny F1 v Španielsku, 5/ Vitajte doma 6.11.1997, 6/ Televíznych novín 18.11. a 25.11.1997, 7/ Vi- tajte doma 19.11.1997, 8/ Televíznych novín 11.11.1997, 9/ Mar- kíza - spoločnosť - politika, 10/ Jacobs lotérie 20.10.1997 a 11/ Reklamných informácií o súťažiacich vo vysielaní TV Markíza.

Jednou z povinností prevádzkovateľov pri vysielaní reklám je dbať na to, aby do vysielania reklám neboli zaradené skryté reklamy alebo reklamy, ktoré využívajú podprahové vnímanie člo- veka. Sú povinní zabezpečiť, aby reklamy boli rozoznateľné a zreteľne zvukovo alebo obrazovo oddelené od ostatných relácií a aby boli zaradené medzi jednotlivé relácie s výnimkou relá- cií zložených zo samostatných častí alebo športových prenosov a prenosov z akcií a predstavení, ktoré obsahujú prestávky.

Skrytou reklamou je reklama, ktorá nie je ako reklama označená, ale je rozoznateľná od ostatného obsahu šírenej informácie (§ 6 ods. 1 písm. d/, ods. 2 písm. a/, b/ zákona č. 468/1991 Zb., § 2 ods. 1 písm. d/ zákona č. 220/1996 Z.z.). Publicistické magazíny, dokumentárne filmy, zábavné relácie, seriály a séria môžu byť prerušené reklamou len ak je ich trvanie dlhšie ako 30 minút, pričom pred každým prerušením relácie musí uplynúť aspoň 20 minút (bod 3, časť IV/14 ab/ rozhodnutia číslo T/41/RZL/38/96 z 1.8.1996, ktorým bola vykonaná zmena licencie číslo T/41 na televízne vysielanie na televíznom 3. vysielacom okruhu).

Neboli sporné porušenia zákonov a licenčnej podmienky pri odvysielaní relácií v bodoch 2, 3, 9, 10 a 11 odôvodnenia preskúmavanejho rozhodnutia, teda v piatich bodoch z vytýkaných jedenástich. Stanovisko odporkyne v týchto bodoch akceptovala aj navrhovateľka. V odvolaní z 24.1.1998 proti rozhodnutiu č. 19/97 rady z 10.12.1997 (doručenom 9.1.1998) uviedla k bodom 2, 3, 9 a 10, že relácie boli okamžite po odvysielaní vzhľadom na upozornenie rady stiahnuté z ďalšieho vysielania; k bodu 11 uviedla, že po rokovaní s radou všetky sporné titulkové informácie sú uvádzané v súlade s dohovorom rady.

Najvyšší súd SR sa stotožnil s názorom odporkyne, že v uvedených reláciách došlo k porušeniu zákonov a licenčnej podmienky, tak ako to konkrétnie uviedla odporkyňa v odôvodnení preskúmavanejho rozhodnutia.

Taktiež sa Najvyšší súd SR stotožnil s názorom rady, že došlo k porušeniu zákonov a licenčných podmienok v bodoch 1, 5 a 6, v ktorých reláciách podľa názoru navrhovateľky k porušeniu zákonov nedošlo.

 Pri relácii Liga majstrov pozostávajúcej z dvoch častí - (I. Publicistická relácia, II. Futbalový zápas) považoval aj Najvyšší súd SR prerušenie besedy šotom, ktorý obsahoval re-

klamné prvky ako aj situovanie redaktora počas príhovoru, za formu skrytej reklamy. Vzhľadom na vymedzenie pojmu "relácia" v zákone ustanovením § 2 ods. 1 písm. c/ (reláciou sa rozumie obsahovo súvislá, celistvá a časovo ohraničená časť vysielania) bolo treba považovať za "reláciu" LIGU MAJSTROV a nie jednotlivé prenosy z futbalových zápasov. Tento záver by nebránil zaradeniu reklám do relácií zložených zo samostatných častí alebo s prestávkami, ovšem pri dodržaní príslušných zákonných ustanovení, vrátane § 6 ods.2 písm. a/, b/ zákona.

V reláciách (body 5, 6) Vitajte doma a televízne noviny išlo o zaradenie informácií, ktoré boli súčasťou reklamnej kampane nového týždenníka Markíza. Súd sa nestotožnil s tvrdením navrhovateľky, že (v bode 5) celom rozhororu nebola reklama na časopis Markíza, ale oboznámenie divákov s novými skutočnosťami a trendami v oblasti žurnalistiky a že (v bode 6) celom informácie v Televíznych novinách bolo informovať divákov o aktuálnom stave v rámci vzniku nového časopisu. Keďže obsahom obidvoch relácií vo vytýkaných častiach boli informácie, ktoré boli aj súčasťou reklamnej kampane nového týždenníka Markíza, išlo v nich aj podľa názoru súdu o porušenie zákonov v ustanoveniach zakazujúcich skrytú reklamu.

Porušenia zákonov, vytýkané navrhovateľke v bodoch 4 a 8 považoval Najvyšší súd SR za hraničné, v ktorých bolo nanajvýš obtiažne určenie hranice medzi konaním neetickým (teda porušujúcim len etické - morálne normy, princípy, zásady) a konaním protiprávnym, teda porušením zákona, ktoré je možné podľa zákona aj sankcionovať (napr. uložiť pokutu).

Spôsob spracovania upútavky na vysielanie Veľkej ceny F1 v Španielsku, o ktorej odporkyňa uviedla, že bola vyrobená účelovo, so zámerom propagovať iba jeden pretekársky team a jeden automobil pretekov F1 - WEST McLAREN MERCEDES, by podľa názoru súdu bolo možné považovať za porušenie etic-

kých, ale nie zákoných noriem. Vzhľadom na právny stav platný na Slovensku nestotožnil sa súd s právnym názorom odporkyne, že išlo o porušenie zákona, a preto nemohol zohľadniť ani argumentáciu uvedenú v jej vyjadrení z 27.2.1998 (str. 4, bod IV) ani obsah prílohy č. 2. Tačiak ani zobrazenie loga Zlatého bažanta - oficiálneho sponzora 2. kola slovenského pohára vo futbale nepovažoval súd za porušenie zákona, teda za skrytú reklamu.

V obidvoch uvedených prípadoch išlo nanajvýš o porušenie etických noriem - napr. nevfhodné účelové spracovanie upútavky, zobrazenie loga sponzora ako snahu o upútanie pozornosti televíznych divákov na seba, lebo bol hlavný sponzor významného športového podujatia; nešlo však o porušenie zákonnej normy.

Taký extenzívny výklad dosahu ustanovení § 6 ods. 1 písm. d/ zákona č. 468/1991 Zb. a § 2 ods. 1 písm. d/ zákona č. 220/1996 Z.z. ako bol vykonaný odporkyňou v bodech 4 a 8 odôvodnenia preskúmavaného rozhodnutia, by v konečnom dôsledku mohol mať za následok zánik sponzorovania nien kultúrnych a športových podujatí, ale aj v sociálnej sfére.

Ani v bode 7 sa súd nestotožnil s názorom rady. Politické osobnosti sú často hostami relácií typu relácie "Vitajte doma". Je len prirodzené, že pri rozhovore s redaktorom hovoria o tom čím žijú a teda aj o svojom profesionálnom živote. Toto od nich televízny divák očakáva. Nemožno preto rozhovor - besedu s predstaviteľom politickej strany považovať za propagáciu činnosti politického subjektu a jeho predsedu a už vôbec nie "v blížiacom sa predvolebnom období", keď volby mali byť až o viac ako 10 mesiacov. Politický, spoločenský, hospodársky... život nie je štvorročný cyklom medzi volebnými obdobiami. Zákon č. 80/1990 Zb. o volbách do Národnej rady Slovenskej republiky (úplné znenie zákona bolo vydané pod číslom 237/1998 Z.z.) uzákonil v § 23

pod marginárnou rubrikou "Volebná kampaň" práva a povinnosti kandidujúcich strán v čase volebnej kampane, teda v období začínajúcim 30 dní a končiacom 48 dní pred začatím volieb. Preto mal súd za to, že v bode 7 nedošlo k skrytej reklame vonkajších prejavov politickej strany. Už vôbec nedošlo k porušeniu § 6 ods. 1 písm. f/ zákona č. 468/1991 Zb., podľa ktorého prevádzkovatelia sú povinní dbať na to, aby do vysielania reklám neboli zaradené náboženské, ateistické reklamy a reklamy politickej strany a hnutí, pokiaľ osobitný zákon neustanovi inak. Toto ustanovenie by mohlo postihnúť reklamu politickej strany, zaradenú do vysielania reklám; tu však o vysielanie reklám nešlo.

Z vytýkaných jedenástich porušení zákonov a licenčných podmienok došlo, ako sa to uvádza vyššie, k porušeniam v ôsmich prípadoch. Pritom aj podľa názoru súdu išlo u navrhovateľky o vysokú frekvenciu výskytu skrytej a neoddelenej reklamy. Svoje nedostatky uznala navrhovateľka takmer v polovici z uvedených jedenástich prípadov.

Navrhovateľka na svojich právach nebola poškodená. Aj pri rozsahu porušení zákona uznanom Najvyšším súdom SR išlo o taký ich rozsah (a počet), že bolo potrebné akceptovať uloženie pokuty na hornej hranici zákonného rozpätia. Pokuta bola uložená v súlade s ust. § 20 ods. 5 písm. c/ zák.č. 468/1991 Zb.

Na základe uvedeného stavu veci dospel súd k záveru, že v konaní a rozhodnutí odporkyne neboli porušený zákon, keď bola navrhovateľke za opakované viacnásobné porušenia zákonov a licenčných podmienok uložená pokuta na hornej hranici zákonného rozpätia.

Preto Najvyšší súd SR podľa § 250q ods. 2 OSP preskúmané rozhodnutie odporkyne ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 OSP. Neúspešnej navrhovateľke nepriznal právo na náhradu trov konania; podľa § 2 ods. 4 zákona číslo